

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2543 จาก 274 โรงเรียน จำนวนผู้บริหาร 458 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากร

ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 441 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.28

ตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ฉบับสมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บุรีรัมย์	458	441	96.28	441	96.28

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติ
งานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg) คือ ปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนใน 10 องค์ประกอบกล่าว คือความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ ลักษณะของงาน นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูล สภาพการทำงาน การยอมรับนับถือ และศึกษาวิธีการเขียนแบบสอบถามเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจากตำราและเอกสาร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปริญญาณีพนธ์ของ ชนิดา วิละมิตนันท์ (2535 : ภาคผนวก) และวิจิตร ปานแก้ว (2536 : ภาคผนวก) พร้อมทั้งของบัญญัติ วัลย์ทอง (2539 : ภาคผนวก) ได้แบบสอบถามจำนวน 55 ข้อ โดยอาศัยทฤษฎีการบริหารบุคคลเป็นหลัก เพื่อให้เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

2. นำเสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) เพื่อแก้ไขปรับปรุงความถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

2.1 นายฐนันต์ ธิไชสง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 นายบุญเหลือ หวะสุวรรณ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 นายบัญชา บุญชู หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ พิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยทดสอบด้วย t - test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่า t มีค่ามากกว่า 2.763 ขึ้นไปถือว่ามีความจำแนกผ่านเกณฑ์ ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 55 ข้อ ผ่านเกณฑ์ 52 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านค่าอำนาจจำแนกไปทดลองกับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.95 ซึ่งนับว่ามีค่าสูง สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานกับสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และหัวหน้าการประถมศึกษา/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ประสานงานกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทุกโรงเรียนในสังกัด ให้ตอบและส่งแบบสอบถามกลับคืน
3. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามครบตามกำหนด ผู้วิจัยติดตามด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูลที่ไดลงในกระดาษ และเครื่องคอมพิวเตอร์จนครบทุกฉบับ
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for The Social Sciences (SPSS for Window)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ในแต่ละด้าน จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe ' Test for All Possisble Comparison) กำหนดค่าสถิติที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

1. เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลกำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ยดังนี้ (ประพอง ภรรณสูตร . 2538 : 77)

- ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึงว่า ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึงว่า ระดับความพึงพอใจ มาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึงว่า ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึงว่า ระดับความพึงพอใจ น้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึงว่า ระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำสถิติที่ใช้ในการวิจัย 2 ส่วนคือ

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้การทดสอบจากสูตร t-test ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 226)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{N}}}$$

t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนสูง
\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
s_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
s_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 สถิติใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 227)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อ
	S^2_1	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S^2_2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for The Social Sciences)

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น} \times 100}{\text{จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามข้อนั้นทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1981 : 68)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1981 : 68)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ทดสอบสมมุติฐานโดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) แล้วทดสอบเป็นรายคู่ในแต่ละด้าน (บุญชม ศรีสะอาด. 2528 : 346)

(K – 1) (ค่าวิกฤติของ F)

$$\text{สูตรหาค่า } F = \frac{(\bar{X}_i - \bar{X}_j)^2}{MS_{\text{error}} \left[\frac{(n_i + n_j) / n_i n_j}{n_i + n_j} \right]}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติจะนำไปเปรียบเทียบกับค่าเกณฑ์เพื่อทราบความ
มีนัยสำคัญ

\bar{X}_i, \bar{X}_j แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ i และ j ตามลำดับ

n_i, n_j แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ

MS_{error} แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

df_0 แทน Degrees of freedom สำหรับการแปรผันระหว่างกลุ่มซึ่ง = k-1

df_{error} แทน Degrees of freedom สำหรับการแปรผันของความคลาด

เคลื่อน